

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

VIRO

Lisateave internetis
Põhiline info Soome kohta www.lifeinfinland.fi
Migratsiooniamet www.migri.fi
Magistraadid www.maistraatit.fi
Politsei www.poliisi.fi
Kela ja maksuamet www.intofinland.fi
Tööhõive- ja majandusarengu teenused www.te-palvelut.fi
Infopank www.infopankki.fi
Välisministeerium www.formin.fi
Soomes õppimine www.studyinfinland.fi
Avalikud teenused internetis www.suomi.fi
Kodanike nõustamine www.kansalaisneuvonta.fi, puh. 0295 000

TÖÖHÕIVE- JA MAJANDUSMINISTEERIUM

Voldiku on koostanud siseministeerium Euroopa sotsiaalfondi toel aastal 2011. Voldikut on uuendatud tööhõive- ja majandusministeeriumis aastal 2013.

TERE TULEMAST SOOME

Põhiline info Soomes elamise ja viibimise kohta.
Lisateave aadressil www.lifeinfinland.fi.

SOOME ELAMA? MILLEST ALUSTADA?

Kui olete kolinud Soome, ajage kõigepealt korda järgmised asjad:

1. Elamispind

Hankige endale elamispind. Te ei saa end registreerida Soomes elavaks isikuks, kui teil puudub aadress.

2. Magistraat

Registreerige end Soomes elavaks isikuks magistraadis, kust saate ka isikukoodi.

3. Telefon

Hankige endale mobiiltelefon, sest avalikke telefone on vähe. Välismaalastele võib mobiililepingu sõlmimine olla kallis, sest tasuda tuleb tagatisraha. Võite osta sideoperaatorilt või R-kioskist ettemakstud kõnekaardi.

4. Pangakonto

Avage pangakonto, sest Soomes makstakse palk pankka. Ka sotsiaaltoetused, nt toimetulekutoetus, makstakse pangakontole. Pangakonto avamiseks on vaja passi või isikutunnistust.

5. Uurige, kas teil on õigus sotsiaalkindlustusele

Elamisega seotud sotsiaalkindlustuse eest vastutab Soomes Kela. Kui kolite alaliselt Soome, saate õiguse sotsiaalkindlustushüvitistele, mida haldab Kela. Võite saada õiguse sotsiaalkindlustusele ka juhul, kui teil on Soomes töökoht. Töösuhte peab kestma vähemalt 4 kuud ja tööga seotud minimaalsed nõuded peavad olema täidetud. Ravikindlustus on osaks Kela poolt hallatavast sotsiaalkindlustusest. Kui teile laieneb Soome sotsiaalkaitse, võib teil olla õigus saada ka muid hüvitisi. Selliste hüvitiste hulka kuuluvad näiteks peretoetused, juhul kui hüvitise saamise eeldused on täidetud. Õigust sotsiaalkindlustusele peate ise Kelast taotlema. Kela langetab selles küsimuses otsuse ja tellib teile automaatselt Kela-kaardi, kui saate õiguse ravikindlustusele. Küsige abi Kela kontorist või telefoni teel. Tutvuge ka Kela veebisaidiga www.kela.fi

6. Maksukaart

Maksukaardi saate maksuametist. Seda on vaja palga või muude sissetulekute jaoks. Maksukaardi taotlemiseks on vaja passi või isikutunnistust.

7. Töö leidmine

Kui teil pole tööd, võite end tööhõive ja majandusarengu büroos töötusjaks registreerida. Kui inimesel ei ole tööd, on tal Soomes õigus saada töötushüvitist. Tööhõive ja majandusarengu büroo korraldab töötusjatele soome ja rootsi keele kursusi.

8. Keeleõpe

Pange end kiiresti soome või rootsi keele kursusele kirja. Kursusele võib olla järjekord. Kui oskate keelt, on lihtsam leida töökoht. Võite õppida soome ja rootsi keelt ka iseseisvalt, näiteks internetist aadressilt www.kotisuomessa.fi.

KAS VAJATE ELAMISLUBA?

Põhjamaade kodanik, ELi kodanik, Euroopa Majanduspiirkonna riikide või Šveitsi kodanik

Põhjamaade kodanikel on õigus Soomes elada ja töötada. Kui Soomes viibitakse kauem kui kuus (6) kuud, tuleb end magistraadis arvele võtta. Ka ELi ja EMP-riikide ning Šveitsi kodanikel on õigus Soomes elada. Kui Soomes viibitakse kauem kui kolm (3) kuud, tuleb end politseis registreerida.

Muude riikide kodanikud, v.a EL ja Põhjamaad

Kui kavatsete viibida Soomes üle kolme (3) kuu, on vaja elamisluba. Luba taotletakse asukohariigis Soome diplomaatilisest esindusest või Soomes politseilt. Tagasipöördujana võite saada elamisloa, kui teie Soome päritolu on tõendatud. Kui teil on Soomes pere või pereliige, võite saada Soome elamisloa peresidemete tõttu. On erinevaid elamisloa, näiteks töötamiseks ja õppimiseks. Lisainfot saate migratsiooni-ametist (www.migri.fi) ja politseist (www.poliisi.fi).

KUIDAS LEIDA ELUASE?

Nii üüripindu kui müügis olevaid elamispindu võib otsida ajalehtedest ja internetist. Elamispinna võib üürida nii eraisikult kui omavalitsuselt.

Kui üürite elamispinna, peate sõlmima üürileandjaga üürilepingu ja määrama kirjalikult kindlaks lepingu kehtivusaja ning üüri suuruse. Peate tasuma ka tagatisraha, milleks võib olla maksimaalselt kolme kuu üür. Kui kolite elamispiinnalt välja, saate tagatisraha tagasi.

NB!

kontrollige, kas peate end magistraadis või politseis Soomes elava isikuna arvele võtma.

Lugege rohkem: www.asuminen.fi ja www.lifeinfinland.fi

LÕIMUMISE JA KEELEÕPPEGA SEOTUD ABI

Olles kolinud Soome, on teil on võimalik kasutada teenuseid, mis aitavad kohaneda. Nõu võib saada kohaliku omavalitsuse ametnikelt või tööhõive ja majandusarengu büroost. Teile võidakse koostada näiteks esmane kava, kus on fikseeritud teie oskused, eluoluline situatsioon ning neist tulenev koolitustarve ja kohanemisplaani vajalikkus.

Esmase kava alusel võidakse koostada lõimumiskava. Individuaalne lõimumiskava sisaldab tavaliselt keeleõpet ja vajadusel ka muid teenuseid. Lõimumiskava kehtivuse ajal võib teil olla võimalik saada kohanemistoetust, et tagada toimetulek ajal, mil osalete lõimumiskavas ettenähtud meetmetes.

TERVISHOID

Soomes on terviklik riiklik tervishoiusüsteem ning igas omavalitsuses on olemas tervisekeskus. Lastele mõeldud nõuandlateenused on tasuta, samuti enamik raviteenuseid alla 18-aastastele.

Üldiselt laieneb Kela ravikindlustus kõigile alaliselt Soomes elavatele inimestele. Kui teil on õigus ravikindlustusele, võidakse ravimid kompenseerida. Ka erasektori tervishoiuteenuste kasutamisega kaasnevad kulud võidakse kompenseerida. Uurige, kas teil on õigus Kela ravikindlustusele ja muule sotsiaalkindlustusele (www.kela.fi). Avalike tervishoiuteenuste eest vastutavad omavalitsused. Üldiselt on teil sellistele teenustele õigus, kui magistraat on määranud teile Soomes kodukoha. Pidage meeles, et ka paljud töökohad pakuvad tervishoiuteenust.

Hädaolukord

Üldine hädaabinumber on 112. Sealt saadetakse kohale kiirabi, politsei ja tuletõrje.

Vaimse tervise probleemidele võite otsida abi tervisekeskusest. Lisainfot leiata ka aadressilt www.e-mielenterveys.fi.

Kriisiabi välismaalastele tel. 09 4135 0501

